

Yunan Mitolojisi ve Semavî Dinlerde Yaratılış: Benzerlikler

Creation in the Greek Mythology and Semitic Religions: Similarities

Mustafa TÖZÜN

Doç. Dr., İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı AD

Özet:

Bu çalışmada, Yunan mitolojisinin ve Semavî dinlerin benzer yaratılış hikâyeleri hakkında bu makalenin yazarının tezi tartışıldı. Konu; evrenin yaratılışı ve insanın yaratılışı olarak iki bölümde ele alınmıştır.

Anahtar sözcükler: Yunan, Mitoloji, Yaratılış, Semavî dinler

Abstract:

In this study, a thesis of this article's author about the similar creation stories of the Greek mythology and the Semitic religions was discussed. This subject; the creation of the universe and the creation of man are dealt in two chapters.

Keywords: Greek, Mythology, Creation, Semitic religions

1. Giriş:

Bu çalışma 2002 yılında kaleme alındığında yayımlanmamış olan “Giz. Ece ile Harun kimdi?” isimli bir hikâyemizin içinde yer almıştı. Çalışmanın sözü geçen hikâyeden ayrı olarak değerlendirilmesi düşünüldüğünde, 2016 yılında tekrar gözden geçirilmesi gerekti. İlk yazıldığı halinde Yunan Mitolojisi ile ilgili en çok faydalanılan “Dünyanın Oluşumu, <http://www.oznur.itgo.com/j.html>” ve “İnsanın Yaradılışı, <http://www.oznur.itgo.com/k.html>” web adreslerinin 2016 yılında kaldırılmış olduğunu gördük. Çalışmanın 2016 yılında tekrar gözden geçirilmesinde, aynı veya benzer bilgileri sunan web adreslerini kaynaklar bölümüne aldık. Bununla birlikte <http://www.oznur.itgo.com> web adresini burada anmayı uygun bulduk. Bununla birlikte bu çalışmanın oluşmasında, Dr. Hakkı Açıkalin’ın “Yunan Mitolojisi” adlı makalesinden de çokça faydalandığımızı belirtmeliyiz. Çalışma; Yunan Mitolojisindeki evrenin ve insanın yaratılışı konusunu ele alırken, Semavî Dinlerin (Yahudilik-Hıristiyanlık-İslam) sunduğu yaratılış bilgileri ile benzerlikleri ortaya koymaya çalışmaktadır.

2. Yunan Mitolojisi ve Semavî Dinlerde Evrenin Yaradılışı:

Bu bölümde ataerkil toplum yapılarında toplumsal cinsiyet konusunu Yunan Mitolojisi’nden örneklerle inceleyeceğiz. Keza Yunan Mitolojisi’nin oluştuğu Antik Çağ olarak adlandırılan dönem kölelik toplum düzeninin yaşandığı bir dönemdi. Başka bir deyişle avcılık ve toplayıcılık düzeni olarak bilinen, kadının erkekten üstün statüde olduğu (anaerkil), içtimai sınıf farkının olmadığı, paylaşımcılığın olduğu düzenden sonra ortaya çıkmış bir dönem. MÖ 12,000’li yıllarda tarımın yapılmaya başlamasıyla insanlık tarihi değişmiş, zamanla toprağın sahipleri efendiler ve toprağı işleyen, mülksüz köleler iki temel içtimai sınıfı oluşturmuş ve bu sistem gelişerek krallıklara dönüşmüştür. Geleneksel devletler olarak bilinen krallıkların ortaya çıkışı MÖ 6,000’lerdir. Yunan Mitolojisi MÖ 3,000’lere dayanır ve bu yüzden onun içinde krallık düzenine ait her şeyi bulabilirsiniz.

Konumuz gereği Yunan Mitolojisi içindeki hikâyelerde özellikle toplumsal cinsiyete vurgu yapacağız. Böylece günümüzde de, kendi ülkemizde de, hatta kendi evimizde de süren toplumsal cinsiyet ayrımcılığına ışık tutmaya çalışacağız. Mitolojik hikâyelerden tek tanrılı dinlere atıfta bulunurken bu inanışların yaşandığı günümüz toplumlarında erkeğe ve kadına verilen toplumsal değere de göndermeler yapacağız.

Yunan Mitolojisi “kaos” kavramıyla başlar. Kaos, kimi mitologlara göre Allah’ın (c.c.) ta kendisi, kimilerine göre töz, yani idea veya cevher, kimilerine göre ise temel ilkedir.

Bazı uzmanlar ex nihilo (hiçlikten, yoktan) yaratmayı kabul etmezler. Buna göre bir İlah yoktur ve Kâinat yoktan var edilmemiştir. Diğer uzmanlar ise, Evren'in "YOK" tan var edildiğini ve bu anlamda "Temel İlke" nin "kaos" yani "düzenin ta kendisi" olduğunu iddia ederler. Hesiodos, Kaos'u "Uçsuz bucaksız uzay" olarak tanımlamaktadır. Uzay, ancak asla bir "düzensizliği içermeyen uzay". Bunu mutlaka vurgulamak gerekir. Kaos kesinlikle düzensizlik anlamı içermez ancak, günlük dilde kaosu anarşik durumlar için kullanırız. "Kaos ortamı" gibi, oysaki bu yanlıştır.

Kaos düşüncesi, tasavvufta "İlahi Ben" ve "Bir(lik)", fikriyatına denk düşer. On ikinci yüzyılda yaşamış büyük mutasavvıf İbn El-Arabi "İlahi Ben" fikrini şöyle açıklıyor: Tanrı'ya doğru akılcı olarak ulaşmanın yolu "olumsuzlama=tenzih" yoludur. Olumsuzlama yoluyla Tanrı'ya, O'nun kendinde olduğu gibi ulaşılamaz. Çünkü O, zatında açıklanamayan ve erişilemeyendir. Ama olumsuzlama yoluyla insan akli mutlak bir aşkınlığın varlığını formüle edebilir. Olumsuzlama şöyle yapılır: Varlık vardır, varlık olmayan yoktur. Kendi zatıyla varoluşunda zorunlu olan varlık, kendinin mükemmel ayniyet ve birliğinde kendi olmayanın varlığının bir yokluğunu beraberinde getirir. Bu Zat'ın varlığı, identik olarak, aynen kendi olmayanın bizzat var olmamasıdır. Bu söylenenler formüle edilirse, İbn El- Arabi'nin düşüncesi "A, A olmayanın olmaması"dır. Zat'ın varlığı, yokluğu beraberinde getiriyor. Bunun tersiyse doğru değildir, çünkü yokluk, yok olarak hiçbir şeyi beraberinde getirmez. Yoklukla beraber olarak, eş deyişle onu kapsayarak ona bir takım varoluş veren "varlık"tır. Varlık, zorunlu olarak yadsıdığı yokluğu kapsar. Yokluk ise, kendi kendine varlığı kapsayamayacaktır. Çünkü onu (varlığı) onaylayamıyor (Bobaroğlu, M, Arnaldez, R.).

İşte bu yüzden hiçbir şey yokken Allah (c.c.) vardı, inancına sahibiz. Kanımızca mitolojideki kaos ta tam buna delalet ediyor. Yani Allah' a (c.c.).

Yunan Mitolojisi' ne göre de Kaos, "Ol!" dedi ve birden bire GAYA (Gea, Yea) oluşuverdi. Yani yeryüzü, yani toprak... Geometri ve Coğrafya sözcükleri Gaya'dan gelir. Gaya feminen bir sözcük. Çünkü toprak bir ana olarak nitelendiriliyor, tüm kültürlerde olduğu gibi Yunan Mitolojisi'nde de. Toprak, Toprak Ana'dır. Doğurur... Ve Gaya, URANOS' u (gökyüzü) doğurdu. Başlangıçta Gaya ile Uranos birbirine sıkı sıkıya yapıştı. Gaya ile Uranos'un kucaklaşmasından dağlar (Oron) ve denizler (Pondus, Pontos) oluştu. Sonra Uranos, Gaya'nın üzerine bolca yağmur yağdırdı. Bu yağmurlar aşkı (Eros) doğurdu. Eros, Gaya'nın ruhu olarak tanımlanır, o yaratıcı aşkın ruhudur, yeryüzü ve gökyüzünü birlikte kılan güçtür. Erotik sözcüğü Eros'tan gelir... Evet, yeryüzü kendi doğurduğu gökyüzüne âşık

olmuştu. Böyle cinsel ilişkilere ensest adı verilir, mitolojide çokça rastlanır... Ve Gaya ile Uranos'un aşklarının ilk meyvesi, düşünme yeteneğine sahip ilk varlıklar olan Titanlar oldu. Bunlar: Okeanos (Okyanus), Kios, Krios, Hyperion, Japetos, Theia, Rheia, Mnemosin (diğer adı Evribies), Foibe, Themis, Tethis ve Kronos (Zaman) idi (Açıklan, H.).

Kuran-ı Kerim'de birçok ayette gök(ler) ve yer bir arada zikrediliyor. Bu ayetlerde, gök çoğul olarak kullanılıp yedi kat olarak düzenlendiği, yerin de yedi kat olduğu, gökler ve yer ve ikisi arasındakilerin tek bir yaratıcısının bulunduğu haber veriliyor. Bu ayetlerin temel amacı tevhit fikrini insanların zihnine yerleştirmektir.

Şimdi biz elimizdeki mitolojik hikâyeyi Kuran-ı Kerim ayetleriyle karşılaştıralım.

Önce Kaos'tan birdenbire Gaya ve ondan da Uranos'un oluşması Kuran-ı Kerim'de şu ayete tekabül eder:

“Gökleri ve yeri (bir örnek edinmeksizin) yaratandır. O, bir işin olmasına karar verirse, ona yalnızca "Ol" der, o da hemen oluverir.” (Bakara Suresi, 117).

“Ol” emrinin birdenbire var ediş olduğu aşikârdır. Hikâye Gaya'nın (yer) Uranos'tan (gök) önce var olduğunu söylüyor. İşte Kuran-ı Kerim ayeti:

“O öyle bir yaratıcıdır ki, yerde ne varsa hepsini sizin için yarattı; sonra iradesini göğe yöneltip onları yedi gök olarak düzenledi. O, her şeyi pekiyi bilendir.” (Bakara, 29).

Kuran-ı Kerim, göklerin ve yerin başlangıçta birleşik iken birbirlerinden ayrıldıklarını söylüyor (Gaya'nın Uranos'u doğurmasıyla paralellik var).

“O küfredenler görmediler mi ki, gökler ve yer bitişik idiler de Biz onları ayırdık; canlı olan her şeyi sudan yaptık. Hâlâ inanmıyorlar mı?” (Enbiya, 30).

Kuran-ı Kerim, dağların yaradılışından söz ediyor (Gaya'dan Oron'un doğması).

“Yeryüzünde de onları çalkalar diye, baskılar oturttuk (sabit dağlar yerleştirdik), doğru gidebilsinler diye orada bol bol açıklıklar (yollar) yaptık.” (Enbiya, 31).

Mitolojide Uranos'un Gaya üzerine bolca yağmur yağdırmasının Kuran-ı Kerim'deki karşılığı şöyledir:

“Gece ile gündüzün değişmesinde, Allah'ın gökten rızık (kaynağı yağmuru) indirip de onunla yeryüzünü ölümünden sonra diriltmesinde ve rüzgârları çevirmesinde (yönlendirmesinde) akli olan bir kavim için birçok deliller vardır.” (Casiye, 5).

(...) yeryüzünü ölümünden sonra diriltmesinde... tabiri Eros' a tekabül ediyor. Yani, Gaya'nın yaratıcı ruhuna, aşk'a. Eros'un etkisi Gaya'yı doğurgan kılar. İşte Kuran'dan bir ayet daha:

“Görmüyor musun ki Allah'ın gökten indirdiğı su ile yeryüzü yemyeşil oluveriyor? Gerçekten Allah lütuf sahibidir, her şeyden haberdardır.” (Hacc, 63).

Gaya ve Uranos'tan oluşan Titanlar ise; Kuran-ı Kerim'de yer ve göğün arasındakilere paralel düşüyor:

“O göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin çok güçlü, çok bağışlayan Rabbi.” (Sad, 66).

Göklerin ve yerin yaradılışı üzerine Tevrat ve İncil'de anlatım şöyledir:

“O Allah ki, gökleri ve yeri, denizi ve içlerindeki her şeyi yaratan, ebediyen hakikati koruyan...” (Tevrat, Mezmurlar, Bap 146, 6).

“Başlangıçta Allah gökleri ve yeri yarattı.” (Tevrat, Tekvin, Bap 1, 1).

“(…) Göğü, yeryüzünü, denizi ve onlarda bulunan her şeyi yaratan O'dur.”(İncil, Habercilerin İşleri, Bap 14, 15).

Görülüyor ki çoğumuzun bir masal olarak gördüğü mitolojik hikâyelerin bir aslı astarı var. Anlatılanlar, sanki insanların anlaması için kişiselleştirilmiş; yeryüzü bir anne, gökyüzü bir baba olmuş. Kanımızca mitolojik hikâyelerin arkasında onların anlatılmasından, yazılmasından önce gelmiş nebiler, Hak kelamını milletlerine anlatmışlar, bunlar zamanla tahrifata uğramış ve çok tanrılı dinler sistemi kurulmuştur. Şüphesiz ki en doğrusunu Allah (c.c.) bilir.

Mitolojik hikâyemizde Kaos'tan Gaya, Gaya'dan Uranos ve Gaya ve Uranos'tan da Titanlar'ın oluşumunu anlattık. Hikâyeye kaldığımız yerden devam ediyoruz:

Gaya Titanları doğurduktan sonra yüz kollu (veya on kollu) canavarları doğuruyor. Uranos bu evlatlarını hiç mi hiç sevmiyor. Gaya'nın böğrüne zorla geri sokuyor onları. Gaya

çok kıvranıyor, acı çekiyor, Uranos'a yalvarıyor ama nafiye. Sonunda Gaya ilk evlatları Titanlar'dan yardım diliyor. Titanlar olmaz, diyorlar. Çünkü onlar da babaları Uranos'un hışmından çekiniyorlar. Annelerinin duyduğu ızdıraba karşı sessiz kalmayı tercih ediyorlar...

Burada ataerkil düzenle karşılaşılıyor. Gaya, Uranos'u doğurdu. Her erkeği bir kadın doğurur. Anaya ataerkil düzende de sonsuz hürmet vardır. Ancak Gaya, Uranos'un eşi olur. Ondan çocuk doğurur. Ancak eşe o kadar hürmet yoktur. Uranos (erkek, baba) eşine zulmediyor, çocuklarını çirkin buluyor. Aile içinde çok otoriter, çocukları Titanlar bile hışmına uğramamak için susuyorlar onun karşısında.

Hikâyeye devam edelim; Titanlardan biri olan Kronos (Kronos, zaman anlamına gelir, kronometre sözcüğü de oradan gelir) öne çıkıyor ve annesi Gaya'ya, ben sana yardım ederim, diyor. Gaya çok seviniyor bu işe. Kronos'a böğründen çıkardığı demiri suyla birleştirip elde ettiği çelikten bir orak (veya mızrak) veriyor ve babasını hadım etmesini istiyor. Kronos, bu silahla Uranos'un karşısına çıkıyor ve gece olduğu için uyuyan babasını elindeki orakla hadım ediyor. Uranos, çok büyük bir acıyla haykırıyor, büyük bir nefret duyuyor. Cinsel organı kesildiği için Uranos ile Gaya bundan böyle sonsuza kadar ayrılıyorlar. Artık gökyüzünden yeryüzüne hükmetmek olanağı kalmıyor (Daha önce anlattığımız gibi gökler ile yerin birbirinden ayrılması olayı Kutsal Kitaplarda da yer alıyordu; bkz: Kuran, Enbiya, 30)...

Hikâyenin bu kısmında neler yok ki. Kronos' un annesine yakınlığı ve babasıyla çarpışması Sigmund Freud'un Ödipus Kompleksi kuramını çağrıştırıyor. Bu kurama göre 4-5 yaşlarındaki erkek çocuk, annesine karşı cinsellikle ilgili bir sevgi duyar. Babası ise annesiyle arasına girmektedir. Çocuk babasını kendisine rakip görür ve annesi için onunla çatışır. Bunların hepsi bilinçaltında gerçekleşir. Ödipus Kompleksi kuramının kendisi de bir mitolojik hikâyeden kaynak alır. O hikâyeye de kısaca şöyledir:

“Teb şehrinin (Eski Mısır' ın önemli bir şehri) kralı Laios'un çocuğu olmuyormuş. Kral, tanrı Apollon'a danışmaya gittiğinde, Apollon'un yanıtı ile sarsılmış: Bir oğlun olacak, ama bu çocuk ileride seni öldürecek, kraliçe (annesi) ile evlenecek ve herkes mutsuz olacak. Bir süre sonra kraliçe hamile kalarak, bir erkek çocuk dünyaya getirmiş. Kral bu çocuğu öldürtmek için emir vermiş. Kraliçe ise cellâdı, çocuğu uzak ve تنها bir yere bırakması yönünde ikna etmiş. Bunun üzerine de cellât da bebeği ayağından bir ağaca asmış.

Yoldan geçen çobanlar çocuğu kurtarmışlar. Başka bir şehrin kralının emrinde olan bu çobanlar bebeği şehirlerinin sarayına getirmişler. Bu şehrin kraliçesinin de çocuğu

olmadığından bu bebeği alıp büyütme kararı vermiş. Kraliçe, bebeğin ayağı asılı kaldığı ipin etkisi ile incinip şiştiğinden ona Ödipus (ayağı şiş) adını vermiş.

Çocuk büyüyünce, etrafındakilerden, kralın gerçek çocuğu olmadığını öğrenmiş. Bunun üzerine de Apollon'a giderek haberin doğruluğunu ve gelecekte kendini bekleyen durumu öğrenmek istemiş. Apollon ona babasını öldüreceğini söylemiş. Bu duruma engel olmak için ülkesinden çok uzaklara kaçan Ödipus yolda giderken çıkan bir çatışma sonucu, öz babası olan Laios'u bilmeden öldürmüştü.

Bu dönemde Ödipus, yollardan gelip geçenleri bilmece sorarak sıkıştıran ve doğru yanıtı veremeyenleri de öldüren bir yaratıkla karşılaşmış. Ve aynı bilmece ona da sorulmuş: "Sabahları dört ayağı, öğlen iki ayağı ve akşamları üç ayağı ile yürüyen nedir?"

Ödipus hemen yanıtlamış: "Sabahları, yani hayatın ilk dönemlerinde el ve ayakları üzerinde emekleyen, hayatının öğle vaktinde, büyüyünce iki ayağı üzerinde yürüyen ve hayatının akşam vakti olan yaşlılığında ayaklarına ek olarak bastonu bir ayak gibi kullanan varlık insandır."

Bu doğru yanıt karşısında, yaratık başkalarına verdiği cezayı kendine vermiş ve ölmüştü.

Bu olay çok büyük bir sevinçle kutlanmış. Zekâsı ile yaratığı yenen Ödipus doğduğu kente kral ilan edilmiş. Anne-oğul olduklarını bilmeden kraliçeyle evlenmişler ve dört çocukları olmuş. Bu duruma çok öfkelenen tanrılar, bu kent üzerine felaketler yağdırmışlar. Müthiş bir kuraklık, kıtlık ve sefalet oluşmuş.

Kendine danışılan bir büyücü, sebebi yeni kralın öz babasını öldürüp annesiyle evlenmesine bağlamış. Gerçeği büyük bir keder içinde öğrenen Ödipus, kendi gözlerini oymuş. Sefalet içindeki kızgın kent halkı felaketin sorumlusu olarak onu aşağılayıp, kentten kovmuş. Gözden düşen Ödipus'a kendi çocukları da yüz çevirmiş. Bir zamanların kralı olan Ödipus dilenci olarak hayatını sürdürürken, yanında sadece kızı Antigone (Ters Köşe anlamında) kalmış.

Ödipus ve Antigone'un sefalet içindeki birlikteliği ebeveyn-çocuk bağlılığı, sevgi ve birliğin simgesi olmuş. Ödipus'u terk eden çocukları ise felaketler içinde sefil bir şekilde ölmüşler." (Bolazar, A.,2002).

Hikâye içinde verdiğimiz bu hikâye Eski Mısır mitolojisiyle Yunan mitolojisi arasındaki benzerliği de ortaya koyuyor. Keza Kronos'un hikâyesine devam ettiğimizde Kronos'un Leios ile aynı kehanete uğradığını göreceğiz ve buraya vurgu yapacağız.

Oğul Kronos'un baba Uranos'u hadım etmesiyle Uranos'un tanrısal iktidarı son bulmuştu. Buradan cinsel güç ile siyasi iktidar arasında var olduğu kabul edilen ilişki ortaya çıkıyor. Biz Türkler, cinsel güçsüzlüğe "iktidarsızlık" deriz. Kökleri buraya kadar dayanıyor olsa gerek. Freud'un 4-5 yaş erkek çocuklarda tanımladığı kastrasyon korkusu da (cinsel organı kaybetme korkusu) aynı ataerkil düşüncenin ürünüdür.

Freud'un Toplumsal Cinsiyet Kuramı'na değinecek olursak, bu kuramın da ataerkil özellik taşıdığını görürüz. Freud, küçük erkek çocuğun kendi cinsel organının farkına varmasıyla bu organın kızlarda olmadığını sezinlediğinde üstünlük vasfını kazandığını söyler. Kız çocuk ise erkekte olan organın kendinde olmadığını fark edince eksiklik duygusuna kapılır. Erkek çocuk kendi organına sahip babasıyla özdeşleşirken kız çocuk annesine benzediğini anlar ve annesinin aile içindeki "boyun eğen" rolüyle özdeşleşir. Bu kurama feministlerden büyük tepki yağmıştır. Özellikle de erkek cinsel organının kadın cinsel organından üstün olmadığı hususunda itirazlar yoğunlaşmıştır.

Ünlü sosyolog *Chodorow* ise, Toplumsal Cinsiyet Kuramı'nı Freud'a göre çok farklı bir açıdan ele almıştır. O'na göre, erkek çocuk bir zaman sonra toplumun da etkisiyle annenin yanından uzaklaştırılır. Böylece anne şefkati ve duygusallığından mahrum kalır. Kız çocuk ise hep anne yanındadır. Bu yüzden erkekler erişkin olduklarında duygularını iyi ifade edemeyen, âşık olduklarında rahat açılmayan, kendi çocuklarını bile başkalarının yanında okşayıp sevemeyen insanlar haline gelirler. Bu kuramın doğruluk payı da yüksektir. Ancak önemli bir itiraz kuramın şehir insanı ve beyaz ırkın gözlemi üzerine kurulmasıdır (Tözün, M., 2007).

Hikâyemize devam edelim.

Uranos'un kesilen cinsel organından kan damlamaya başlıyor. İlk damlalardan İntikam Tanrıçaları Erinysler (İriniler), sonraki damlalardan Gigantlar teşekkül ediyor. Bir damla da Akdeniz'e düşüyor ve denizin tuzuyla birleşiyor, bir köpük oluşuyor. Bu köpük Kıbrıs kıyılarına vuruyor, böylece Güzellik Tanrıçası Afrodite oluşuyor...

Burada Uranos'tan oluşan üç varlık için araya gireceğiz. Erinysler, mitolojide suçluları yakalayıp cezalandıran bir çeşit polis rolüne sahiptirler. Yunanca İrini sözcüğünün anlamı

“BARIŞ”tır ve Uranos’un acısının ve nefretinin ürünüdürler (Açıklalın, H.). Bu size bir şeyleri çağrıştırıyor mu? Tüm devrim hareketleri; bozuk, halka acı veren, halkta nefret uyandıran, zulümkar bir düzenin şiddetli ve son bir SAVAŞ ile yıkılacağını ve sonunda barış dolu, mutlu bir dünyanın kurulacağını düşlerler. Hak dinlerdeki Mesih İnancı da aslında bu düşüncenin tezahürüdür. Kıyamete yakın tüm dünyada zulüm artacak, düzen bozulacak ve sonunda Mesih dünyaya inecek Hak olan kendi düzenini kuracak, tüm dünyaya barış gelecek ve sonra kıyamet kopacaktır. İriniler’in dişi (tanrıça) olmaları da ilginçtir, sanki kadınların daha barışçıl, duygusal olma özelliklerine vurgu yapılmıştır...

Yunanca olan gigant sözcüğünün anlamıysa devdir, tıpta büyüme hormonunun (growth hormon) kontrolsüz salınımı sonucu oluşan hastalığa da gigantizm adı verilir, bu devlerin tasviri, iki ayağı üzerinde duran, yılanı benzer uzun kuyruklu dev yaratıklar şeklindedir. Bu tasvir dinzorları çağrıştırmaktadır...

Afrodit’e gelirse onun Kıbrıs kıyılarına vuran bir köpükten oluşması herhalde Kıbrıs’ı Yunanlar için (Doğrusu Yunanlı değil, Yunandır) daha bir önemli kılıyor olsa gerek (Açıklalın, H.).

Uranos’un (gökyüzü) kızı olan Afrodit Roma Mitolojisi’nde de isim değiştirerek çıkar karşımıza. Yunan Mitolojisi’ndeki tüm kahramanların adının değişerek aynen Roma Mitolojisi’nde de var olduğunu burada söyleyelim. Roma’da Afrodit’in adı Venüs’tür. Venüs, güneş sisteminin ikinci gezegenidir. Geceleyin çok parlak görülür. Parlaklık da güzellikle özdeşik bir kavramdır... Yalnız, Venüs’ün vakti zamanında bir gezegen olduğu bilinmiyor, yıldız olduğu sanılıyordu. Venüs yıldızına Araplar da bir isim vermişti: Zühre yıldızı. Parlaklık ve güzellik insanlara cinselliği de çağrıştırmıştır. Bu yüzden tıpta cinsel ilişkiyle bulaşan hastalıklara genel isim olarak “Venereal veya Zührevi Hastalıklar” ismi verilmiştir.

Hikâyemize devam edelim.

Kronos babası Uranos’un tahtına geçiyor. Ancak ne hikmetse bu sefer kendisi zalim oluyor. Herhalde “tek adamlık”, diktatörlük nefsanî olarak beraberinde bunu getiriyor. Kronos kurtarması gereken kardeşlerini, yüz kollu (on kollu) canavarları, yeraltının en derin yeri Tartaros’a gönderiyor. Onları cezalandırıyor. Tartaros bizim itikatimize göre Cehennem’e tekabül eder. Sonra Kronos, kendisi gibi titan olan kardeşi Rheia (Reya) ile evleniyor. Gaya, Kronos’un tek adamlığından, kardeşlerine yaptıklarından razı olmuyor ve şu kehanette bulunuyor: "Babana yaptıklarının aynısını günün birinde çocuklarından biri de sana yapacak."

(Bkz: Ödipus' un hikâyesi, benzerlik şaşırtıcı). Bu kehanet yenilgiye uğrayan baba Uranos'un da temennisidir. Kronos annesinin kehanetinden korkuyor, eşi Rheia'nın doğurduğu tüm bebekleri yutuyor. Rheia çok üzülme ve ağlamaktadır. Vakti zamanında Gaya da Uranos'tan böyle çekmişti. Gaya İntikam tanrıçaları İrinilerle de uzlaşıp Rheia'ya yardım ediyor. Rheia'nın hem annesi hem kayınvalidesi olan Gaya ona bir akıl veriyor. Son bebeğini doğurduktan sonra onu sakla, büyük bir taş al, taşı kundağa sarmala, Kronos'a sun (Hz. Musa'nın (a.s.) bebekken bir sepet içinde nehre bırakılma hikâyesiyle benzerliğe dikkat ediniz.). Rheia, denileni yapıyor. Kronos, taşı bebek sanıp yutuyor. Rheia bir daha hiç doğurmuyor. Son doğan bebeğini ormanlık bir yerde Küretler'e emanet ediyor. Küretler eğer Kronos oraya yaklaşırsa çığlıklar atarak bebeğin ağlama sesini bastırabileceklerini söylüyorlar, bu bebek ZEUS' tur... (Açıklan, H.; Can, Ş.; Dünyanın Oluşumu, Yunan Mitolojisi).

Hikâyenin bu kısmında Gaya ve Rheia'nın zatlarında analık duyguları ön plana çıkıyor. Rheia yine muzdarip bir eş rolünde. Doğurduklarını koruyup kollayamıyor. Acı çekiyor. Gaya ise bir tür "hanım ağa" rolünü yüklenmiş. Yaşlı kadın olduğundan biraz da olsa otoritesi var. Bu yüzden kehanette bulunabiliyor. Oğlu Kronos hükümdar olmasına rağmen onun kehanetinden korkuyor. Gaya İntikam tanrıçaları İrinilerle de uzlaşıp Rheia'ya yardım ediyor. Burada Ana, hem Baba'ya hem de Oğul'a ihanet ediyor. Bir yandan da kadın erkeğe ihanet etmiş oluyor. Burada kadınların erkeklere karşı dayanışması da dikkat çekici olarak göze çarpıyor.

Kronos'a yutturulan taş ise, "kısırlığı" ifade ediyor. Bu yüzden Rheia bir daha hiç doğurmuyor...

Bir de Rheia kelimesinin anlamı hakkında bir şeyler söyleyelim. Rheia kelimesinin Arapça ruh kelimesiyle ilişkili olması çok güçlü ihtimaldir. Ruh kelimesi Arapça hava, yel anlamlarına gelen rih kelimesinden köken alır. «Kokulu Hava» anlamına gelen «Rayiha» da aynı köktendir. Yine «Rih» kelimesi de, ince taneli bir kum türü anlamına gelir. Yunancadaki «Ruha» yani "Elbise, giysi" kelimesinin de yukarıdaki kavramlarla ilgisi olabilir. Trak krallarından "Rhesus"un da adının Rheia'dan esinlendiği bilinmektedir (Açıklan, H.).

Hikâyemize devam edelim...

Aradan yıllar geçiyor, Zeus büyüyor, genç ve kuvvetli bir tanrı oluyor. Günün birinde Metis'e, Akıllı ve Bilge Peri'ye rastlıyor. Zeus hemen ona âşık oluyor. Metis'e hayatını anlatıyor. Babasının çılgınlıklarından, yeraltına hapsedilmiş kardeşlerinden bahsediyor. Metis

öğrendikleri karşısında kayıtsız kalamıyor ve Zeus'a yardım etmeye karar veriyor. Hemen büyümlü bir iksir hazırlıyor ve babasına içirmesini tembihleyerek bunu Zeus'a veriyor.

Zeus, babasının sarayına saki olarak bir şekilde kendisini kabul ettiriyor ve Kronos'un şarabına büyümlü iksiri karıştırıp içirmeyi başarıyor. İksir hemen etkisini gösteriyor, Kronos yuttuğu çocuklarını birer birer kismaya başlıyor. Çocuklar babalarının karnından ölmemiş, hatta büyümlü, gelişmiş bir şekilde çıkıyorlar. Ölmemiş olmaları çok doğal aslında, çünkü onlar tanrı ve tanrıçalardır.

Çocuklar, Kronos'un midesinden çıktıktan sonra babalarının karşısına dikiliyorlar: İlerde Olympos'ta bir nevi ev kadını olan Ocak ve Ev Düzeni Tanrıçası Hestia, kolunda bir demet başak ile tasvir edilen Bereket Tanrıçası Demeter, evliliğin koruyucusu Hera, sonradan Yeraltı Dünyası'nın tanrısı olan Hades ve sonradan Denizler Tanrısı olan Poseidon...

Hikâyenin bu kısmını biraz irdeleyelim. Altı kardeşten Hestia, Demeter ve Hera tanrıçadır (yani kadın). Bunların ev, evlilik, ocak, bereket ile ilişkili olması şaşırtıcı değil. Tanrıça da olsalar sonuçta kocalarının eşi, oğullarının anası olan bir kadın onlar da...

Diğer üç kardeş ise tanrıdır (yani erkek). Bunlardan Hades, daha sonra yer altına ve ölüme hükmedecek, Poseidon okyanuslara ve denizlere hükmedecek. En küçük oğlan kardeş Zeus ise Olympos Dağı'nın zirvesinde oturup gökyüzüne ve yeryüzüne hükmedecek (Can, Ş.; Dünyanın oluşumu, Yunan Mitolojisi). Kardeş olmasına rağmen kız kardeşlerin güçsüz, oğlan kardeşlerin güçlü olmasına dikkat çekeriz.

Ölüme, denize ve göğe hükmeden üç kardeşin tüm dünyaya hâkim olduğunu görüyoruz. Bir ÜÇLEME (TESLİS) ile karşı karşıyayız. Bilindiği gibi Hıristiyanlıkta, tanrı üç ilan edilmiştir: Baba, Oğul (İsa) ve Kutsal Ruh. Aslında bu üçünün tek tanrının üç görüntüsü olduğunu da söyler Hıristiyanlar. Ve Hz. İsa'ya (a.s.) RUHULLAH (Allah'ın Ruhu) da denir. Aslında Hıristiyanlığın içine üç tanrı inancının Yunan Mitolojisi'ndeki "Zeus-Poseidon-Hades" üçlemesinden gelmiş olması muhtemeldir. Üçlemenin çıkış noktasına doğru derinleştirmizde 'Hermetik Öğretiler'e kadar gitmemiz gerekir. Hermes, Yunan Mitolojisi'nde Zeus'un oğlu olan bir tanrıdır ancak İslami kaynaklar onun Hz. Âdem (a.s.) ve oğlu Hz. Şit'ten (a.s.) sonra gelen üçüncü peygamber Hz. İdris (a.s.) olduğunu bildirir. Hermetik Öğreti'de, üçgen özel bir simge olarak kullanılmaktaydı. Bunun nedeni anlayış (ırfan) gözünün açılması için birbirini bütünleyen kavramların üçlü bir dizge olarak kullanılıyor olmasıydı. Örneğin, "madde-kuvvet-zekâ, beden-cevher-ruh, hayat-ışık-kalem"

gibi (Bobaroğlu, M., İrfan Öğretileri, Ermişlerin Ermişi Hermes Thoth). Bu üçleme Mısır'a, oradan Yahudilere, oradan Hıristiyanlara ve Müslümanlara kadar ulaşmıştır. Evet, Musevilikte ve İslamiyet'te tanrı üçlemesi yoktur. Ancak Museviler, (A, B, R) harflerinin İbranice karşılığı olan harfleri bir üçgenin köşelerine yazarlar. Böylece üçgen muskalar oluşur. Pehlivanlarımızın boynunda görmeye alıştığımız üçgen muskalar da Musevilikten İslamiyet'e geçmiştir. A, B, R harfleri (ABA: Baba ve RA: Işık, nur, güneş) sözcüklerinden oluşan (ABARA: Nur babası) sözcüğünü simgeler. Bu sözün düzden ve tersten okunmasını da illüzyonistler kullanır: ABARAKADABARA. KAD, ters anlamındadır. İBRAHİM (ABARAHAM) Peygamberin adının anlamı da "Halkın Nur Babası" dır (HAM, HİM: İbranice halk anlamında)." (Bobaroğlu, M., Yahudi Tasavvufu).

Hikâyemize devam edelim...

Bütün kardeşler Zeus'un önderliğinde babalarına karşı birleşiyorlar ve ŞİDDETLİ BİR SAVAŞ başlıyor. Zeus, Tartaros'tan yüz kolluları (on kollular) çıkarıyor. Onlar da kendilerini esaretten kurtaran Zeus'a minnettarlıklarını bildirmek için onun yanında savaşıyorlar. Hatta Zeus'a şimşekli silahlar armağan ediyorlar. On yıl ya da yüz yıl kadar sürdüğü söylenen savaş Zeus ve kardeşlerinin üstünlüğü ile sona eriyor. Kronos Zeus ile anlaşmaya razı oluyor ve iktidarı devredip Mutlular Adası'na, kader ve kismete yön vermek üzere atanıyor. Kronos alt edilince, Zeus önderliğinde yepyeni bir düzen kuruluyor. Zeus, kendisini "Gökyüzünün ve Yeryüzü'nün Tanrısı", Poseidon'u "Okyanuslar ve Denizler Tanrısı", Hades'i "Yeraltı Dünyası'nın Tanrısı" ilan edip, zirvesi devamlı bulutlarla kaplı olan Olympos Dağı'na yerleşiyor. Zeus kendisine karşı gelen Titanları Tartaros'a kapatarak cezalandırıyor. Ancak birer Titan oldukları halde kendisine başkaldırmayan Prometheus ve Epimetheus kardeşleri "İnsanın Yaratılışı"nda görevlendiriyor. Savaşta diğer Titanların başında bulunan Atlas ise en büyük cezayı, yerküreyi omuzlarında taşıma cezasını alıyor... (Can, Ş.; Dünyanın Oluşumu, Yunan Mitolojisi).

Hikâyenin bu kısmında SAVAŞ VAR. Bu yüzden sadece erkeklere rastlıyoruz. Savaş sonunda iktidarın paylaşılması var. Paylaşımında yine kadın yok. Sonra BABA'ya karşı hürmet var. Baba Kronos, zalim de olsa bir baba. Ona babalık hakkı olarak İslam itikatine göre Cennet olan "Mutlular Adası"nda önemli bir görev veriliyor. Savaşta karşı safta yer alanlarsa (titanlar) savaş sonunda cezaya çarptırılıyor. Titanlar Kronos'un kardeşleridir. Onlar kendi kardeşlerini kardeşlerinin çocuklarına yeğ tutmuşlardır. Burada bir üst nesil (kuşak, nesil) olan Kronos ve titanlar bir yanda, bir alt nesil Zeus ve kardeşleri bir yandadır. KUŞAK

ÇATIŞMASI gözler önüne seriliyor. Demek ki kuşak çatışması her zaman var olagelmiş. Ayrıca bu çatışmadan yeni neslin galip ayrılması da önemli bir husus...

3. Yunan Mitolojisi ve Semavî Dinlerde İnsanın Yaradılışı

Bu bölümde Yunan Mitolojisi'nde insanın yaradılışı hikâyesini Semavî dinler inançlarıyla karşılaştıracamız. Günümüz hak din inançlı toplumlarında kadına ve erkeğe biçilen rollerin dinsel kaynaklarına inmeye çalışacağız.

- **Hesiodos'un Soylar Efsanesine göre** insanın tam olarak nasıl yaratıldığı açıklanmıyor. Sadece yaratılmış olduğu varsayılıyor ve sonrası anlatılıyor. Hesiodos der ki: Kronos'un egemenliği sırasında, ölümsüz tanrılar ilk insan soyunu yaratmışlar. Buna "Altın Soy" deniyor. Bereketli topraklarında tanrılar gibi yaşamış ilk insan soyu. Mutluluk içinde yaşar, mutluluk içinde ölür, sonra toprağı ve insanları koruyan birer minik cine dönüşürlermiş. Sonra "Gümüş Soy"u yaratmış tanrılar. Gümüş Soy, Altın Soy kadar zeki değilmiş. Aptallıklarıyla başlarını derde sokar, tanrılara saygısız davranırlarmış. Zeus onları yeraltı cinlerine dönüştürüp toprağın altına gömmüş. "Tunç Soy" yaratılmış ardından. Oysa yeni gelen bu soy, çok daha betermiş öncekinden. Birbirlerine saldırmaktan, savaşmaktan, öldürmekten başka yaptıkları yokmuş. Zeus'un devreye girmesine gerek kalmamış bu sefer, onlar kendi kendilerini yok etmişler ve Hades'in karanlık yeraltı dünyasına göçmüşler. "Demir Soy" en son gelmiş ve hâlâ sürmekte olan soydur. Yine bu efsanede denir ki, bir "Beşinci Soy" daha gelecek. Saygısız, sevgisiz, yok edici bir toplum olacak ve hak kavramı ortadan kalkacak, güçlüler kazanacak, güçsüzler ölüme mahkûm olacak (Hesiodos, Yunan Mitolojisi).

Bu efsaneyle Hak din inançları arasında göz ardı edilemeyecek paralellik vardır. "Altın Soy"u ele alalım. Hz. Âdem'in (a.s.), eşi Hz. Havva'yla (a.s.) Cennet'te mutlu yaşadıkları döneme denk düşüyor.

"Gümüş Soy"u ele alalım. Aptallıklarıyla başlarını derde sokan insanlar, Hz. Âdem (a.s.) ile Hz. Havva'nın (a.s.) yasaklanan meyveyi yemeleri ve Cennet'ten kovulmalarına denk düşüyor. Altın ve Gümüş Soy için Kuran-ı Kerim'in şu ayetlerine dikkat çekelim:

"Biz: Ey Âdem! Sen ve eşin (Havva) beraberce cennete yerleşin; orada kolaylıkla istediğiniz zaman her yerde cennet nimetlerinden yiyeceğiniz; sadece şu ağaca yaklaşmayın. Eğer bu ağaçtan yerseniz her ikiniz de kendine kötülük eden zalimlerden olursunuz, dedik." (Bakara,35), (Altın Soy).

“Şeytan onların ayaklarını kaydırıp haddi tecavüz ettirdi ve içinde buldukları (cennetten) onları çıkardı. Bunun üzerine: Bir kısmınız diğerine düşman olarak ininiz, sizin için yeryüzünde barınak ve belli bir zamana dek yaşamak vardır, dedik.” (Bakara, 36), (Gümüş Soy).

“Tunç Soy”u ele alalım. Kain’in Habil’i öldürmesiyle başlayan bu dönemde birbirleriyle savaşıyor ve birbirlerini öldüren insanlara Kuran-ı Kerim’ in şu ayetinde işaret buyuruluyor:

“Hatırla ki Rabbin meleklerle: Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım, dedi. Onlar: bizler hamdinle seni tespih ve seni takdis edip dururken, yeryüzünde fesat çıkaracak, orada kan dökecek birini mi yaratacaksın? Dediler. Allah da onlara: sizin bilemeyeceğinizi herhalde ben bilirim, dedi (Bakara, 30).

“Tunç Soy” için kendi kendilerini yok ettikleri ve Hades'in karanlık yeraltı dünyasına göçtükleri söyleniyor. Bakınız Kuran-ı Kerim Şeytan’a uyanlar için ne buyuruyor:

“Muhakkak cehennem onların hepsine vadolunan yerdir.” (Hicr, 43).

“Demir Çağ” bugün de devam ediyor ve bizler “Demir Soy”un ardılı “Beşinci Soy”uz işte. Hesiodos’un geleceğini bildirdiği...

“Mesih İnancı”na göre, Mesih gelmeden önce dünya düzeni çok bozulacak ve ahlak kalmayacaktır. İşte o dönemin soyu bizim soyumuz, Beşinci Soy’dur. Sonra Mesih gelecek, bu bozuk düzene son verecek ve kendi Hak düzenini kuracaktır. Buna göre bir Altıncı Soy’dan söz etmek mümkündür. Ya Yedinci Soy’dan? (Not: Rus okültist ve Teozofi Derneği’nin kurucusu Helena Petrovna Blavatsky’nin yedi kök ırktan medyumsal yolla haber verdiğini burada hatırlatalım.)

- Ovidius'un Metaphoses adlı yapıtındaki anlatıya göre ilk insanın yaradılış hikâyesiyse şöyledir: Aşklarıyla Olympos çevresinde oldukça ünlü olan Zeus, kız kardeşi Demeter'e kaptırmış gönlünü, onunla beraber olmuş ve güzeller güzeli Kore doğmuş (Kore, daha sonra Yeraltı Tanrıçası olduğunda ismi Persephone olacak.). Kore, güzelliğinin yanı sıra son derece alımlı, kibar, zeki ve güler yüzlü bir kızmış. İflah olmaz çapkın Zeus, tutup kendi kızına âşık olmuş onun bu güzelliğini gördüğünde. Aklı fikri Kore ile beraber olabilmekteymiş. Bir gün onu yalnız başına ormanda otururken gördüğünde, fırsat bu fırsat demiş, bir yılana dönüşmüş ve onunla beraber olmuş. Kore, Zagreus'a hamile kalmış. O

sıralar Zeus'un gözdesi, en sevdiği Kore olduğu için, oğlu Zagreus'un da ayrı bir önemi varmış Zeus için. Onu deliler gibi seviyor, koruyor, kolluyormuş.

Ancak Zeus'un onu sevdiğinden çok nefret ediyormuş kıskanç Hera Zagreus'tan (Hera, Zeus'un kız kardeşi ve diğer kadınlarla ilişki kurmasından son derece kıskançlık duyan karısıdır). Hera'nın hışmından korkan Zeus, bir mağaraya saklamış oğlunu. Zamanında kendisini büyütmiş olan Küretlere emanet etmiş onu. Hera veya onun saldırdığı adamları yaklaşıp olursa, korkunç sesler çıkarıp onları korkutmalarını ve aynı zamanda bebek sesini basturmalarını iyice tembihlemiş. Ancak Hera'nın öfkesi öyle büyükmüş ki, Zagreus'u bulamayınca Titanları çağırarak kendisine yardıma. Titanlar bebeği bulmuşlar Küretler'in sakladığı mağarada. Ancak bebek Zagreus korkmuş dev Titanlardan ve mağaranın daracık dibine saklanmış. Titanlar bir ayna getirmeyi akıl etmişler mağaranın girişine. Zagreus kendi aksini görünce aynada, meraka kapılıp dışarı çıkmış. İşte o anda üzerine atılmışlar bebeciğin Titanlar ve onu paramparça edip etlerini yemişler, geriye sadece kemikleri kalmış. Bunu duyan Zeus öfkesinden deliye dönmüş ve şimşeklerini göndermiş Titanların üzerine. Oracıkta küle dönüşmüş Titanlar ve Zagreus'un kemikleri... Zaman geçmiş, yağmurlar yağmış. Yağmur suları çamura dönüştürmüş Zagreus ve Titanların küllerini (İnsanın Yaratılması).

Prometheus gelmiş sonra (Kendisi bir Titan olduğu halde, Zeus'a karşı savaşmayı kabul etmedikleri için kardeşi Epimetheus ile Prometheus, Tartaros'a gönderilmemiş, Zeus tarafından insanın yaratılışında görevlendirilmişlerdi.). Prometheus, şekil vermiş bu çamura. İnsan bedenini yaratmış. O sırada oradan geçmekte olan tanrıça Athena, Prometheus'un eserine hayran kalmış ve çamura hayat üflemiş (Âdem'in de bedenine ruh üflenmiştir, hatta ruhun burnuna üflendiğinden dolayı Âdem hapşırarak canlanmıştı)...

İşte ilk insan böyle yaratılmış. Zagreus'un saflığı, temizliği, iyiliği ve güzelliği ile Titanların kötülüğü ve çirkinliğinin bir karışımı (İnsanın içinde hem iyilik hem de kötülük bulunması bundan olsa gerek. Yahudi-Hıristiyan ve İslam inancına göre insan meleklerden de Şeytan'dan da üstün bir varlıktır. Bunun nedeni hem melekleri, burada Zagreus ile temsil ediliyor, hem de Şeytanı, burada Titanlarla temsil ediliyor, bünyesinde barındırmasıdır. İnsan iyi ve kötünün diyalektik ilişkisi içinde yaratılmış bir varlıktır. Yaratan iyiliği arzu ettiği için insan iyi yüzünü açığa çıkarmaya çalışmalıdır)...

Yine Zeus'un insanlara ve Prometheus'a karşı olan hışmının bir başka sebebine de rastlıyoruz mitolojide. Bu da ilginç bir hikâye olduğu için burada aktarıyoruz:

“Prometheus, Dökalyon’u kilden yoğurmuştur. Prometheus, insanın deri, kemik ve kas kirişlerinden oluştuğunu buna karşılık Olympos ilahlarının sadece kemik ve kötü kokulu bir yağdan oluştuğunu iddia eder Bu gerçekliği bilen Zeus insanlardan intikam almak ister ve ateşi onlardan gasp eder ve saklar.” (Açıkalin, H.).

Ovidius’un anlatımından Yunan Mitolojisi’ndeki insanın yaratılış hikâyesi de çarpıcı bir şekilde Kutsal Kitaplardaki insanın yaratılışını anlatan ayetlerle benzerlik gösteriyor.

Tevrat’ta insanın yaratılışı üzerine şu ayetler var:

"Rab Allah yerin toprağından adamı yaptı ve onun yüzüne hayat nefesini üfledi ve adam yaşayan can oldu." (Tekvin bap 2-7).

"Allah yeri, göğü, yıldızları, bitkileri hayvanları yarattıktan sonra dedi: Suretimizde benzeyişimize göre insan yapalım! O yeryüzünde her şeye hâkim olsun.”(Tekvin bap 1: 26).

"Ve Allah insanı kendi suretinde yarattı, onları erkek ve dişi olarak yarattı." (Tekvin bap 1:27).

"Çünkü Allah kendi suretinde Adam'ı yaptı." (Tekvin bap 9:6).

Tekvin Bap 2:4'ten itibaren, insanın yaratılışı özetle şöyle anlatılıyor: Yukarıda, her türlü bitki ve insan çift olarak yaratıldığı halde, burada yağmur henüz yağmadığı için, bir kırı otu ve fidanı yoktu, deniyor. Yerden bir buğu yükseliyor ve Tanrı yerin toprağından Adam'ı (Âdem) yapıp hayat nefesini üflüyor. Ve Adam; yaşayan can oluyor. Bundan sonra, Tanrı, doğuda Aden'de bir bahçe yapıyor, Adam'ı oraya koyuyor...

Kuran- ı Kerim’ de insanın yaratılışı üzerine bazı ayetlerse şöyle:

"Andolsun Biz insanı çamurdan (süzülüp çıkarılmış) bir özden yarattık." (Mü'minin, 12).

"Allah insanı pişmiş çamura benzeyen bir balçıktan yarattı." (Rahman, 14).

"O ki, yarattığı her şeyi güzel yapmış ve ilk başta insanı çamurdan yaratmıştır." (Secde, 7).

"Sizi bir çamurdan yaratan, ölüm zamanını takdir eden ancak O’dur..." (En'am, 2).

"Ey insanlar! Eğer yeniden dirilmekte şüphede iseniz, şunu bilin ki, biz sizi topraktan, sonra nutfeden, sonra alakadan, uzuvları (önce) belirsiz, (sonra) belirlenmiş canlı et parçasından yarattık ki size gösterelim..." (Hacc, 5).

"Andolsun, biz insanı (pişmiş) kuru bir çamurdan, şekillenmiş kara balçıktan yarattık." (Hicr, 26).

"Hani Rabbin meleklerle demişti ki: Ben kupkuru bir çamurdan, şekillenmiş kara balçıktan bir insan yaratacağım." (Hicr, 28-29).

"Bunun üzerine, İblis'in dışında bütün melekler hemen secde ettiler. Allah, 'Ey İblis! Seni secde edenlerle beraber olmakta alıkoyan nedir?' dedi." (Hicr, 30-31).

"İblis, ben kuru bir çamurdan, şekillenmiş kara balçıktan yarattığın bir insana secde edecek değilim, dedi." (Hicr, 33).

"Rabbin meleklerle demişti ki, 'Ben muhakkak çamurdan bir insan yaratacağım. Onu tamamlayıp içine ruhumdan üfürdüğüm zaman derhal ona secdeye kapanın! Melekler toptan secde ettiler. Yalnız İblis secde etmedi, zira o büyüklük tasladı ve kâfirlerden oldu. Allah, 'Ey İblis! İki elimle yarattığıma secde etmekten seni men eden nedir? Böbürlendin mi, yoksa yücelerden misin?' dedi. İblis, 'Ben ondan hayırlıyım! Beni ateşten yarattın, onu çamurdan yarattın' dedi." (Sad, 71-79), (www.kurandaara.com).

Görülüyor ki, hak dinlerde insanın topraktan, çamurdan yaratıldığı müspettir. Ancak hak dinler, Kutsal Kitaplar henüz yok iken mitolojik hikâyeler insanın topraktan, çamurdan yaratıldığını anlatıyor. İşte Yunan Mitolojisi'nde Zagreus ve titanların küllerinin (toprağa tekabül ediyor) yağmurlarla sulanması sonucu oluşan "ÇAMUR"a Promethe'nin şekil vermesi ve bu çamura Zeus'un kafasından fırlayarak oluşan Athena'nın (Zekâ Tanrıçasıdır) ruh üflemesi Kutsal Kitaplar'da anlatılan Allah'ın (c.c.), Hz. Âdem'i (a.s.) bedenlen yaratıp cansız bedene ruh üflemesi anlatımıyla benzerlik gösteriyor.

Bir başka mitolojiye, Sümerlerin mitolojisine nazar ederek başka uygarlıkların mitolojilerinde de yaradılış hikâyesinin benzerlikler taşıdığını göstermek isterim. İşte Sümer'de yaradılış hikâyesi şöyle:

Tanrılar, özellikle dişi Tanrılar çoğalmaya başlayınca işlerin çokluğundan, yiyeceklerini hazırlamanın zorluğundan yakınıyorlar ve bütün Tanrıları var eden Deniz

Tanrıçası Namnu'ya bir çare bulması için yalvarıyorlar. O da Bilgelik Tanrısı'na bilgeliğini ve marifetini göstermesini söylüyor. Bilgelik Tanrısı yumuşak kilden şekiller yapıyor ve Tanrıçaya sesleniyor: "Ey annem! Adını vereceğin yaratık oldu, onun üzerine Tanrıların görüntüsünü koy, dipsiz suyun çamurunu karıştır, kol ve bacakları meydana getir. Ey annem! Yeni doğanın kaderini söyle! İşte o bir insan!" (Çığ, M.İ., Kur'an, İncil ve Tevrat'ın Sümer'deki Kökeni).

Bu iş esnasında bütün Tanrıların annesi (Su Tanrıçası), Yer Tanrıçası, Doğum Tanrıçası ve Bilgelik Tanrısı olmak üzere 4 Tanrı birlikte bulunuyorlar.

Sümer'de de Kutsal Kitaplar'da anlatıldığı gibi insanın topraktan yaratıldığı, Tanrı'nın bir sureti olduğu anlatılıyor. Yunan Mitolojisi'ndeki Promethe'nin yerini Sümer'de Bilgelik Tanrısı almış.

Ancak Sümer ile Yunan Mitolojisi arasında bir farka değinelim. Yunan'da egemen tanrılar iken Sümer'de tanrıçalar. Evrenin SU'dan yaratıldığına inanan Sümerler'in en büyük tanrıçaları (tanrı değil tanrıça) SU TANRIÇASI NAMNU'dur. Yunan'da ise en büyük, bir tanrı olan ZEUS'tur. Ayrıca Sümer'de insanın yaratılışında 3 tanrıçaya karşılık 1 tanrının olması da ilginç. Bu da, Sümerler'in anaerkil yapısına delalet ediyor.

Bazı araştırmacılar Sümerlere ait yazıtlardaki hikâyelerle Kutsal Kitapların bu yakın ilişkisini Tanrı inancından bir şeyler kaybederek yorumluyor ve Kutsal Kitaplar vahiy sonucu inmiş, kutsallığı olan kitaplar değildir, kendilerinden önceki uygarlıkların hikâyelerinin bir versiyonudur, sonucuna varıyorlar. Oysaki bizim kanımız, daha önce de belirttiğimiz gibi mitolojik hikâyelerin oluşumunun arkasında Allah (c.c.) tarafından gönderilmiş nebiler olduğudur. O nebilerin tebliğleri zaman içerisinde unutulmuş, şekil değiştirmiş ve mitolojik hikâyeler oluşmuştur. Bizce doğrusunu Allah (c.c.) bilir.

Buraya kadar incelediğimiz inançlarda hep ilk insanın bir erkek olduğuna kani olduk. Şimdi ise ilk kadının yaradılışını ele alalım.

Yunan Mitolojisi'nde ilk kadının yaratılması hikâyesi şöyle anlatılıyor:

Yaratılan ilk insan (erkek) çoğalmaya başlıyor (Mitoloji kadın yaratılmadan erkeklerin nasıl çoğaldıklarını açıklamıyor). İnsanoğlu yaratıldığında Prometheus kardeşi Epimetheus'a der ki, "Şimdi de sen bu ölümlü canlıların sıfatlarını dağıt." Epimetheus başlamış onlara iyi kötü özellikler vermeye. En son sıra insana gelmiş. Epimetheus bir bakmış ki, elindeki bütün

güzel sıfatları dağıtmış, insana verecek bir şey kalmamış! Prometheus yetişmiş o anda ve insana iki ayağı üzerinde durma yetisi, ateşi ve bunu kullanacak zekâyı vermekte karar kılmış. (Burada araya girip Yunancada Promethe'nin "ileriye gören" Epimethe'nin "geri görüşlü" anlamına geldiğini belirtelim.).

İnsanlar gelişmeye başlamışlar. Zeus karışmış orda hemen işin içine. Demiş ki, biz tanrılara tapınmayı öğreysin insanoğlu. "Bana, kurban ettiğiniz her hayvanın bir parçasını vereceksiniz. Hangi parça olduğuna ben karar vereceğim. Haydi, kurban edin bana şurada duran koyunu" diye buyurmuş.

Prometheus insanlara yardımcı olmuş hemen. Ölümsüz bir tanrının, insanoğlunun yiyeceğine kendisini ortak koşuyor olmasına öfkelenmiş ve bir oyun oynamış Zeus'a. Kurban etinin en güzel parçalarını işkembenin içine doldurmuş. En kötü kısımlarla kemiklerin üstünü bir güzel örtmüş yağlarla. İnsanlar demişler ki, "Buyur seç bakalım, hangi parçaları sana verelim kurban ettiğimiz hayvanlardan, ulu Zeus?". Zeus şöyle bir bakmış, "O iğrenç işkembeyi ben ne yapayım, şu yağlarla kaplı semiz etleri seçiyorum" demiş. Ancak bir bakmış ki yağların altında kemik dolu. Çok öfkelenmiş Zeus. Kendisini aldatmış olan insanlara ve Prometheus'a çok içerlemiş. Bir tanrı olarak oyuna getirilmeyi hazmedemiyormuş ama kararı kesin olmak zorundaymış tanrının; hayır bunu beğenmedim diğerini alacağım diyemezmiş.

Tanrıların Tanrısı, aldatılmış olmayı yedirememiş kendisine ve insanlara ceza olsun diye ellerinden ateşi geri almış. Prometheus yine yetişmiş imdadına insanların. Gitmiş tanrısal ateşten bir parça çalmış, onlara vermiş.

Zeus, Prometheus'u cezalandırmaya karar vermiş. Hephaistos'a onu Kafkas Dağlarına zincirlemesini emretmiş. Cezası çok ağırmış: Kolları iki yana açılmış şekilde zincire vurulan Prometheus'un karaciğerini gündüz boyunca bir kartal didikleyerek yiyor, sonra ciğeri gece boyunca yeniden büyüyormuş. Büyük acılar çeken Prometheus bu cezaya sonsuza dek çarptırılmış, zira kendisi ölümsüzdür.

Sonunda Prometheus yeniden özgürlüğüne kavuşmuş. Ama nasıl, işte bu kesin olarak bilinmiyor. Bazı kaynaklara göre, Herkül kurtarmış onu. Bazıları ise, Zeus'un onu affettiğini söyler. Çünkü Zeus yine gönlünü yeni bir aşka, Su Perisi Thetis'e kaptırdığında, Prometheus bunu görüp, "Thetis'in doğuracağı çocuk babasından çok daha kuvvetli ve iktidar sahibi olacak, sakın onunla beraber olma" demiş (Hatırlatma: Prometheus=Önceden gören... Sanırım bir nevi kâhinlik de sayılıyor bu...) ve Zeus onun zincirlerini çözmüş.

Ardından insanlar arasındaki yaşamına devam eden Prometheus, Zeus'un hâlâ kendisine bir kötülük yapabileceğini biliyormuş. Bu yüzden kardeşi Epimetheus'u uyarılmış: "Sakin tanrılardan hediye kabul etme!" Ancak günün birinde Epimetheus, bir tanrı hediyesini kabul edivermiş! Güzeller güzeli PANDORA imiş bu hediye (Yunanca bir sözcük olan Pandora'nın anlamı HEDİYEDİR. Havva'ya tekabül eder.). İlk dişi insan, ilk ölümlü kadın... Epimetheus görür görmez âşık olmuş Pandora'ya ve onu geri yollayamamış.

PANDORA yanında bir kutu getirmiş. Prometheus demiş ki kardeşine, "Beni dinlemedin, hediyeyi kabul ettin, ama bari şu kutuyu sakın açma! Başımıza bir bela gelecek" Fakat merakına yenilen Epimetheus, yine kardeşinin öğüdüne kulak vermemiş. Kutuyu açar açmaz, bütün dertler, kötülükler, üzüntüler, sıkıntılar saçılmış etrafa. Prometheus hemen atlamış kutunun üstüne, kapağını kapatıvermiş. Böylece tek bir şey kalmış kutuda: UMUT.

Umut, o anda Prometheus'un yönetimine girmiş. Onu çok iyi korumuş Prometheus ve asla gerekenden fazlasını vermemiş kimseye ve kardeşinin hatalarının sonucu, yaratmış olduğu insanoğlunu asırlar boyunca korumak, kollamak zorunda kalmış... (İnsanın Yaratılışı).

Önce bu hikâyenin bir değerlendirilmesini yapalım:

Bir inanışa göre, Prometheus ateşin yerini bulur ve onu Zeus'tan geri alır. Zeus, insanları cezalandırmaya karar verir ve onların arasına "Güzel Bela"yı gönderir. Bu güzel bela "KADIN" dır. Kadın, "Ölümlü Erkeklerin arasına gönderilen bir nifak" olarak tanımlanır.

Zeus kadını, bütün Olympos ilah ve ilahelerinin özellikleriyle donatır. Her Olympos varlığı, kadına, kendilerine has bir özellik sunar. Ölümlü erkeklerin arasına gönderilmesinin sebebi, ateşi Zeus'tan çalan Prometheus'un şahsında insan soyunun cezalandırılmasıdır. Burada kadın olumsuz role soyundurulur. Prometheus, Olympos katında bir suç işlemiştir ve bunun karşılığını tüm insanlar ödemelidir. Bu kadının adı "Pandora"dır. Pandora da aynı Athena gibi Zeus'un propagandisti ve ajanı konumundadır. Prometheus, kardeşi Epimetheus'u, Zeus tarafından gelebilecek hiçbir şeyi asla kabul etmemesi konusunda defalarca uyarır. Ancak, fitratı gereği (geri görüşlü) bu nasihatleri unutan Epimetheus, Pandora'yı kabul eder. Ve meşhur "Kutu" açılır. Genelde insanların büyük bir çoğunluğu bu "Kutu"yu, "Kötülükler Kutusu" olarak kabul etmektedir. Bu bakış açısı yanlıştır. Aslında kötülükten kasıt bir "Erkeksi zaaf"ın itiraf edilmesidir. Pandora'nın getirdiği "kadınsı güzellik ve cazibe"den başka bir şey değildir. Diğer yandan kutu denilen şey de aslında bir kutu değil, yarısı toprağın derinliklerinde yarısı da yerin üstünde bulunan küplerdir. İçinde her şeyin

yedeğini barındırdığına inanılır. Pandora, bu küplerden biri hariç diğerlerinin hepsini açmaya yetkilidir. Açılması yasak olan ise, içinde insanoğlunu kötülüklerin esiri haline getirebilecek olan lanetin saklı olduğu küptür. Onun için bazı insanlara "sır küpü" yakıştırması yapılır. İçinde ne saklandığı tam olarak bilinmemektedir. Pandora, "sonsuz kadın meraklılığı"nın gereği olarak bu küpü de açar ve bütün kötülük kaynakları dışarı saçılır, bir tek "Elpis" küpten çıkmak istemez ve kapağın üstüne kapatılmasını talep eder. Batı dillerine yanlış olarak "Umut" diye çevrilen Elpis, "Bekleyiş" ve "Zan" anlamındadır. Bekleyiş ile Umut arasında pek de büyük bir fark yoktur diye düşünenler de mevcuttur. (Modern Yunancada kullanılan 'Elpizo' fiili de hem 'umut etmek' hem de 'sanmak' anlamlarını yüklenir) (Açıklam, H.).

Burada araya girelim: "Kötülüklerin Kutusu" olarak lanse edilen kutuyu Pandora'nın açması ile Muhyiddin-i Arabi hazretlerinin, Füsüs-ül Hikem'de bahsettiği "Mukaddes Sandık, Hazine Sandıkları" ve onların açılması halinde eşyanın ve hükümlerin birbirine karışacağı uyarısı arasında analogi kurmamak zordur.

Zeus, bu eylemiyle insanları "öngörü" hasletinden mahrum eder. İnsan "öngörememek" kurgusu üzerine tasarlanmak istenmiştir. İktidarlar da bunu ister, öngörüsüz insanı tercih eder, öngörüsüz insanı yönetmenin çok kolay olduğunu bilir. Bunun aracısı da "kadın" olarak belirlenir. Anaların Anası Gaya, burada sessiz ve kabullenici bir tavır izler, Zeus'u uyarmaz zira onunla zımni bir anlaşma içindedir.

Prometheus cezalandırılır. Bedeni bir kayaya zincirlenir ve ciğerleri bir kartal tarafından sürekli parçalanır. Bu eylemin nedeni Prometheus'un sakladığı bir "sır" dır. Bu sır, Zeus'un imparatorluğunun "sonsuz olmadığı" sırrıdır. Eğer Zeus, Titan Thetis ile birleşirse ortaya Zeus'tan çok daha güçlü bir varlık çıkacak ve Zeus'u ortadan kaldıracaktır. Zeus bu sırrı öğrenmek için Prometheus'a çok ağır işkenceler yapar, eziyet eder ama bir türlü onu konuşturamaz. Prometheus direnir. Asırlar geçer ve Zeus'un gayrimeşru ilişkilerinden biri olan Alkmene'den bir çocuğu olur: Herakles (Herkül). Herkül, Prometheus'un ciğerlerini parçalayan kartalı öldürür. Bunun üzerine Prometheus, sırrını Herakles'e açıklar.

Şimdi de Kutsal Kitaplardaki ilk kadının yaradılış hikâyesine bakalım:

Önce Tevrat:

Tekvin, Bap 1:31' de kâinatın yaratılışının altı günde olduğu tafsilatlı olarak anlatılıyor. Buna göre altıncı gün sığırlar, sürüngenler, yerde yaşayan bütün hayvanlar yaratılıyor. Yaratılan bütün hayvanlara egemen olması için Tanrı, insanı kendi görünüşünde ve erkek ve dişi olarak yaratıyor. Ve onlara, "Çoğalın!" diyor. Böylece, altıncı günde yaratma bitiyor. Yedinci gün Tanrı'nın dinlendiği söyleniyor (Tevrat, Yaratılış Kitabı). Bu da Şabat (Cumartesi) Günü Musevilerin hiçbir iş yapmamasının nedenidir. Ancak Kuran- ı Kerim Allah'ın (c.c.) dinlenmesi kısmını yalanlar. Çünkü Allah'a (c.c.) yorgunluk atfedilemez. Kuran'da bu konuya değinen bir ayete dikkat çekeriz:

“Gökleri ve yeri yaratan ve onları yaratmakla yorulmamış olan Allah'ın ölüleri diriltme gücüne de sahip olduğunu görmediler mi? Evet, hiç şüphe yok ki, O, her şeye gücü yetendir!” (Ahkaf, 33).

Tevrat' ta ilk kadının yaradılışından söz eden bir başka ayet de şöyledir:

"Ve henüz yerde bir kır fidanı yoktu ve bir kır otu henüz bitmemişti; çünkü Rab Allah yerin üzerine yağmur yağdırmamıştı ve toprağı işlemek için adamı yoktu ve yerden buğu yükseldi ve bütün toprağı suladı. Ve Rab Allah yerin toprağından Adam'ı yaptı ve onun burnuna hayat nefesini üfledi ve adam yaşayan can oldu. Ve Rab Allah şarka doğru Aden'de bir bahçe dikti ve Adam'ı oraya koydu ve Rab Allah, görünüşü güzel ve yenilmesi iyi olan her ağacı ve bahçenin ortasına da hayat ağacını, iyilik ve kötülüğü bilme ağacını yerden bitirdi ve bahçeyi sulamak için Aden'den bir ırmak çıktı ve oradan bölünerek dört kol oldu. Ve Rab Allah baksın ve onu korusun diye Adam'ı oraya koydu ve Rab Allah Adam'a, 'bahçenin her ağacından ye, fakat iyilik ve kötülüğü bilme ağacından yemeyeceksin, yersen ölürsün' dedi. Ve Rab Adam'ı yalnız bırakmamak için bütün hayvanları topraktan yaptı ve onlara ad koymak için Adam'ı getirdi. Fakat Adam yalnız idi. Rab Adam'a derin bir uyku verdi, onun kaburga kemiklerinden birini aldı, ondan bir kadın yaptı ve onu adama getirdi ve adam dedi: Şimdi bu benim kemiklerimden kemik ve etimden ettir, buna NİSA denilecek. Ve Âdem ve karısı ikisi de çıplaktılar ve utançları yoktu." (Tekvin 2:5-25), (Tevrat, Yaratılış Kitabı).

Kuran-ı Kerim' de şu ayet vardır:

“Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan da eşini yaratan ve ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üretilen Rabbinizden sakının.” (Nisa, 1).

Tevrat'ın Tekvin bölümünde 4. bapta Havva adına rastlanıyor. Kuran-ı Kerim'de ise bu ad geçmez. İlk insandan eşinin yaratılması ve çift olarak yaratılma hem Tevrat'ta hem de Kuran-ı Kerim'de var. Ancak Tevrat Kuran'dan farklı olarak ilk kadının Âdem'in kaburgasından yaratıldığını söylüyor. Kuran'da kaburgadan yaratılmaya dair hiçbir ayet yok.

Şimdi Tevrat'tan YASAK MEYVENİN YENMESİ üzerine olan ayetleri sunuyoruz:

"Rab Allah'ın yarattığı bütün kır hayvanlarının en hilekârı ylandı. Ve yılan kadına dedi: "Allah, gerçekten bahçenin hiçbir ağacından yemeyeceksiniz dedi mi?" ve yılan kadına dedi: "Katiyen ölmezsiniz, çünkü Allah bilir ki, ondan yediğiniz gün, o vakit gözleriniz açılacak ve iyiyi ve kötüyü bilerek Allah gibi olacaksınız..." Kadın onun meyvesinden aldı ve yedi. Kendisiyle beraber kocasına da verdi ve o da yedi. İkisinin de gözleri açıldı ve çıplak olduklarını bildiler, incir yaprakları dikip, kendilerine önlükler yaptılar. Ve günün serinliğinde bahçede gezmekte olan Rab Allah'ın sesini işittiler. Âdem'le karısı Rabbin yüzünden bahçenin ağaçları arasına gizlendiler. Rab Allah Âdem'e seslenip: "Neredesin" dedi ve o dedi: "Senin sesini bahçede işittim ve korkup gizlendim çünkü çıplaktım." O dedi: "Çıplak olduğumu sana kim bildirdi? Ondan yeme diye sana emrettiğim ağaçtan yedin mi?" Ve Âdem dedi: "Yanıma verdiğin kadın o ağaçtan bana verdi ve yedim..." Ve kadın dedi: "yılan beni aldattı ve yedim". Rab Allah yılanı dedi: "Bunu yaptığın için bütün sığırlardan ve bütün kır hayvanlarından daha lanetlisin. Karnın üzerinde yürüyeceksin ve bütün ömrün boyunca toprak yiyeceksin. Seninle kadın arasına, senin zürriyetinle onun zürriyeti arasına düşmanlık koyacağım. O senin başına saldıracak sen onun topuğuna saldıracaksın." Kadına dedi: "Zahmetini ve gebeliğini ziyadesiyle çoğaltacağım; ağrı ile evlat doğuracaksın. Arzun kocana olacak o da sana hâkim olacaktır." Ve Âdem'e dedi: "Karının sözünü dinlediğin ve "ondan yemeyeceksin" diye sana emrettiğim ağaçtan yediğin için toprak senin yüzünden lanetli oldu; ömrünün bütün günlerinde zahmetle ondan yiyeceksin... Alnının teri ile ekmek yiyeceksin..." Ve Rab Allah Âdem ve karısı için deriden kaftan yaptı ve onlara giydirdi. Ve Rab Allah dedi: "İşte Âdem iyiyi kötüyü bilmekte bizden biri gibi oldu ve şimdi elini uzatmasın ve hayat ağacından almasın, yemesin ve ebediyen yaşamasın diye". "Böylece Rab Allah onu Aden bahçesinden, kendisinin içinden alındığı toprağı işlemek için çıkardı." (Tekvin, 3: 1-23), (Tevrat, Yaratılış Kitabı).

Şimdi de Kuran-ı Kerim'den YASAK MEYVENİN YENMESİ üzerine olan ayetleri sunuyoruz:

“Ey Âdem! Eşin ve sen cennette kal, orada olanlardan istediğiniz yerden bol bol yiyin, yalnız şu ağaca yaklaşmayın, yoksa zalimlerden olursunuz' dedik. Şeytan orada ikisini de ayarttı, onları buldukları yerden çıkarttı. Onlara 'birbirinize düşman olarak inin, yeryüzünde bir müddet içip yerleşip geçineceksiniz' dedik. Âdem Rabbinden emirler aldı, onları yerine getirdi, Rabbi de bunun üzerine tövbesini kabul etti." (Bakara, 35-37)

"Ey Âdem! Sen ve eşin cennette kalın ve istediğiniz yerden yiyin, yalnız şu ağaca yaklaşmayın, yoksa zalimlerden olursunuz.' Şeytan ayıp yerlerini kendilerine göstermek için onlara fısıldadı: 'Rabbimizin sizi bu ağaçtan men etmesi, melek olmanız veya burada temelli kalmanızı önlemek içindir.' 'Doğrusu ben size öğüt verenlerdenim' diye ikisine yemin etti. Böylece onların yanılmalarını sağladı. Ağaçtan meyve tattıklarında kendilerinin ayıp yerlerini gördüler. Cennet yapraklarından onları örtmeye koyuldular. Rabbi onlara, 'Ben sizi o ağaçtan men etmemiş miydim? Şeytanın size apaçık bir düşman olduğunu söylememiş miydim?' diye seslendi. Her ikisi, 'Rabbimiz kendimize yazık ettik, bizi bağışlamaz ve bize merhamet etmezsen biz kaybedenlerden oluruz' dediler. 'Birbirinize düşman olarak inin, siz yeryüzünde bir müddet için yerleşip geçineceksiniz, orada yaşar, orada ölürsünüz, orada dirilirsiniz' dedi." (A'raf, 19-26).

"Ant olsun ki, biz daha önce Âdem'e ahd vermiştik, fakat unuttu, onu azimli bulmadık. Meleklerle Âdem'e secde edin demiştik, İblis'ten başka hepsi secde etmiş, o çekinmişti. 'Ey Âdem! Doğru bu, senin eşinin düşmanıdır, sakın cennetten çıkarmasın, yoksa bedbaht olursun. Doğrusu cennette ne acıkırsın, ne de çıplak kalırsın, orda ne susarsın ne de güneşin sıcağında kalırsın' dedik. Ama şeytan ona vesvese verip: 'Ey Âdem! Sana sonsuzluk ağacını ve sana çökmesi olmayan bir saltanatı göstereyim mi?' dedi. Bunun üzerine ikisi de o ağacın meyvesinden yedi, ayıp yerleri görünürdü. Cennet yapraklarıyla örtünmeye koyuldular. Âdem Rabbine başkaldırdı. Rabbi yine de onu seçip doğru yolu gösterdi." (Taha, 115-122), (www.kurandaara.com).

Şimdi Pandora hikâyesi, Tevrat ve Kuran'daki ilk kadın ve yasak meyve hikâyesini bir arada yorumlayalım:

Öncelikle Pandora'nın kutusunun tek bir kutu olmadığını, yarısı toprağa gömülü küpler olduğunu hatırlatarak başlayalım. Bu da kutunun aslında AĞAÇ (AĞAÇLAR) olacağını düşündürüyor. Tevrat ve Kuran'da da ağaç figürü var. Yasaklanan ağaç Tevrat ve Kuran'da Aden Cenneti'ndedir. Yasaklanan ağaca Tevrat HAYAT AĞACI diyor. Kuran ise

Taha Suresi'nde 120. ayette SONSUZLUK AĞACI tabirini kullanıyor. Gelelim can alıcı noktaya: Yasak meyveyi yemeye teşvik eden kim? Yunan hikâyesinde Epimethe'yi kışkırtan PANDORA'nın ta kendisi. Tevrat'ta Hz. Âdem'i (a.s.) kışkırtan Hz. Havva, ancak Hz. Havva'yı da kışkırtan YILAN. Kuran' da ise Havva zikredilmiyor. Hz. Âdem'i (a.s.) kışkırtan ŞEYTAN.

Tevrat'ta Yılan'ın kışkırtıcılığının yerini Kuran'da Şeytan'ın aldığını söyledik. Tüm uygarlıkların mitolojik hikâyelerinde yılan ve yarı yılan-yarı insan figürlere rastlamak mümkündür. Örneğin İran'da Şahmeran böyledir. Yine Zeus'un yılan kılığına bürünüp Kore'yle ilişkiye girdiğini söylemiştik. Genelde yılan, kötülüğün sembolü olarak karşımıza çıkar. İşte Tevrat'ta da kötülüğün sembolü Şeytan'ın yerine yılan ikame edilmiştir.”

Sonuç:

Bu çalışmada sunduğumuz bilgiler doğrultusunda Yunan Mitolojisinin yaratılış üzerine söyledikleriyle Semavî dinlerin anlatımı arasında benzerliklerin olduğu söylenebilir. Bu sonuca, yaratılış hikayelerindeki anlatımların gerek mitolojide, gerekse dinlere kaynak oluşturan kutsal kitaplarda sembolik bir anlatımın (ezoterik sembollere dayalı) olduğunu kabul ile ulaşıyoruz. Sembollerin üzeri açıldığında farklı milletlerin/toplumların mitolojilerinde olduğu gibi, Yunan Mitolojisinin de yaratılış hikâyesinin kutsal metinlerle benzer olduğu görünmektedir. Bu benzerlikler, pek çok araştırmacıyı semavî dinlerin mitolojik hikâyelerin devamı olduğuna ve kutsal olmadıkları fikrine sürüklemektedir. Bizim görüşümüze göre benzerliklerin asıl sebebiyse, yaratılışa dair bilgilerin insanoğluna değişik çağlarda ve değişik toplumlara vahiy kaynaklı olarak bildirilmesidir.

Kaynaklar:

1. Açıkalm, H. Yunan Mitolojisi. <http://www.oocities.org/drhakkiacikalinupto/makcoyyunmit.htm> (Erişim: 22.12.2016).
2. Bobaroğlu, M. İrfan Öğretileri, Ermişlerin Ermişi Hermes Thoth. <http://www.aleviweb.com/forum/archive/index.php/t-4669.html> (Erişim: 22.12.2016).
3. Bobaroğlu, M, Arnaldez, R. İbn El-Arabi Düşünce Sisteminde "İlahi Ben" İle "Beşeri Ben". <http://enverkgm.blogcu.com/ibn-el-arabi-dusunce-sisteminde-ilahi-ben-ile-beseri-ben/5002820> (Erişim: 22.12.2016).

4. Bobaroğlu, M., Yahudi Tasavvufu. http://www.anadoluaydinlanma.org/kadimbilgelik/yahudi_tasavvufu/yahudi_tasavvufu.pdf (Erişim: 22.12.2016).
 5. Bolazar, A. (2002). Oedipus'un Hikâyesi, Popüler Psikiyatri Dergisi, Mayıs-Haziran 2002 Sayısı'ndan Aktarım, <http://www.derki.com/psikolojik/oedipusun-hikayesi/> (Erişim: 22.12.2016).
 6. Can, ř. Yunan Mitolojisi. İnkılap Yayınları, 8 Baskı, Anka Basım, İnkılap Yayınları, İstanbul.
 7. Çığ, M.İ., Kur'an, İncil ve Tevrat'ın Sümer'deki Kökeni. Alıntı: Mine Tozanlıoğlu. <http://minetozanlioglu.blogspot.com.tr/2016/02/kuran-incil-ve-tevratn-sumerdeki-kokeni.html> (Erişim: 22.12.2016).
 8. Dünyanın Oluşumu, Yunan Mitolojisi. <http://820.blogcu.com/dunya-nin-olusumu-yunan-mitolojisi/10006401> (Erişim: 22.12.2016).
 9. Hesiodos, Yunan Mitolojisi. <http://astroloji.ulkeler.net/mithology/yunanmit5.htm> (Erişim: 22.12.2016).
 10. İnsanın Yaratılışı. <https://dunyamitolojisi.wordpress.com/tag/gumus-soy/> (Erişim: 22.12.2016).
 11. Tevrat, Yaratılış Kitabı. <https://www.kitabimukaddes.com/kutsal-kitap-hakkinda-bilgilendirme-ve-tam-metni/eski-antlasma/yaratilis/> (Erişim: 22.12.2016).
 12. Tözün, M. (2007). Tarihsel süreçte toplumsal cinsiyet: Küresel bir yaklaşım. Actual Medicine, Kasım, s. 60-64.
 13. www.kurandaara.com
- İnsanın Yaratılması. <http://mitolojik.tripod.com/insanin.htm> (Erişim: 22.12.2016).